

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Кафедра журналістики, реклами та медіакомунікацій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи

(підпис)

« » 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вибіркова дисципліна 6. Робота журналіста в кадрі

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: 06 Журналістика

Спеціальність: 061 Журналістика

Освітньо-професійна/наукова програма: Журналістика
(назва ОПП/ОНП)

ОНУ

2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Вибіркова дисципліна 6. Робота журналіста в кадрі». – Одеса: ОНУ, 2025. - 23 с.

Розробник: Орлова О. М., ст. викладач кафедри нових медіа та медіадизайну.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри журналістики, реклами та медіакомунікацій

Протокол № ____ від. “ ____ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (Тетяна Тхоржевська_)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено із гарантом ОПП/ОНП Журналістика

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) _____
факультету

Протокол № ____ від. “ ____ ” _____ 20__ р.

Голова НМК _____ (_____)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ____ від. “ ____ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ____ від. “ ____ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 змістових модулів – 2	Галузь знань 06 – журналістика Спеціальність 061 – журналістика Спеціалізації: (назва) Рівень вищої освіти: <i>перший</i> <i>(бакалаврський) рівень</i>	Дисципліна вільного вибору	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		3-й	
		<i>Семестр</i>	
		5-й	
		<i>Лекції</i>	
		8 год.	
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		28 год.	
		<i>Лабораторні</i>	
		год.	
		<i>Самостійна робота</i>	
		54 год.	
		Форма підсумкового контролю:	
		<i>залік</i>	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Сучасний журналіст має володіти навичками, необхідними для створення якісного контенту в різних форматах і на різних платформах. Він здатен адаптуватися до сучасних вимог медіаіндустрії, виконуючи кілька ролей одночасно.

Одна з таких ролей — робота журналіста в кадрі. Цей багатогранний і відповідальний процес передбачає поєднання професійних навичок, комунікаційних здібностей і вміння відчувати себе впевнено перед камерою.

Підготовка до виходу в етер, вміння триматися перед камерою під час зйомок, дикторські якості, командна робота, етика, відповідальність, — основні аспекти такої роботи.

Мета і завдання навчальної дисципліни. Дати здобувачам вищої освіти з журналістики уявлення про професійні якості дикторів і ведучих, про володіння власним голосом, диханням, а також. розвинути мовні, дикторські здібності; надати знання й уміння працювати з мікрофоном та комунікувати з колегами та аудиторією.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

ОПП «Журналістика»:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі соціальних комунікацій, що передбачає застосування положень і методів соціально-комунікаційних та інших наук і характеризується невизначеністю умов:

ЗК05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК07. Здатність працювати в команді.

ЗК11. Здатність спілкуватися державною мовою.

в) спеціальних (СК):

СК02. Здатність формувати інформаційний контент.

СК03. Здатність створювати медіапродукт

СК 08. Вміння застосовувати мобільні засоби для створення медіапродукту.

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен мати такі результати навчання за нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти:

ПР05. Використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних завдань

ПР07. Координувати виконання особистого завдання із завданнями колег

ПР11. Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою

ПР14. Генерувати інформаційний контент за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації

ПР 20. Створювати медіапродукт мобільної журналістики

ПР15. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- роль дикторських якостей у роботі журналіста;
- відмінність мовлення в театрі, на радіо, на телебаченні;
- основні вимоги до роботи журналіста в кадрі та за кадром;
- інформацію про будову мовного апарату, глибину, тембр, діапазон голосу;
- інформацію про інтонаційно-логічні елементи речення, мовленевий такт, логічні та психологічні паузи, люфт-паузи;
- інформацію про типи дихання;
- особливості роботи з різними типами мікрофонів;
- особливості роботи з телесуфлером;
- вправи для розвитку артикуляції;

- скоромовки;
- вправи для розвитку дихання;
- вправи для тренування глибини, тембру, діапазону голосу;
- мовлення в контексті зображення.
- stand-up;

вміти:

- використовувати можливості власного голосу, правильне дихання, техніку мовлення під час роботи з мікрофоном в студії та «за кадром»
- працювати з телесуфлером

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **90 годин**, що становить **_3 кредити ЄКТС**.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Робота над технікою мови: артикуляція, дикція, дихання, тембр голосу, темп, ритм, інтонація, логічні наголоси.

Тема 1. Історія дикторського мистецтва. Роль і відповідальність журналіста під час роботи «в кадрі».

Мовлення в контексті зображення. Взаємодія слова й зображення на телебаченні.

Специфіка мовлення в театрі, на радіо, на телебаченні

Майстерність диктора й ведучого радіо- та телепрограм.

Роль та види стендапів.

Тема 2. Особливості роботи з мікрофоном.

Історія розвитку мікрофонів. Основні їх типи. Технічні характеристики мікрофонів. Вибір мікрофона відповідно до мети його використання, умов запису та бюджету.

Тема 3. Звуки. Артикуляція. Скоромовки. Мовленевий такт.

Мета, завдання, предмет, програма й структура спецкурсу. Визначення теоретичного та практичного напрямків роботи на заняттях.

Необхідність розвитку первинних професійних навичок з дикторської майстерності: щирості, упевненості, вміння доносити думки та спілкуватися з телеглядачами та радіослухачами.

Будова мовного апарату, зародження звуку. Необхідність тренування мовних органів. Вправи для розвитку артикуляції.

Інтонаційно-логічні елементи речення. Мовленевий такт.

Тема 4. Дихання. Голос.

Типи дихання людини. Вправи для розвитку діафрагмального, комбінованого типів дихання. Рациональне використання набраного повітря для відтворення дикторського тексту, вправи для його тренування.

Голос. Насиченість, глибина звуку, широта звучання, тембральне забарвлення, зажим голосу. Вправи для тренування голосу.

Тема 5. Мелодика та інтонація. Логічний наголос. Дикція.

Діапазон, рухливість голосу. Винахід його оптимального тембрального звучання.

Прямий порядок слів в реченні та інверсія. Логічні наголос, паузи, люфт пауза.

Необхідність для диктора вміти розставляти логічні наголоси. Тренування за допомогою вправ.

Дикція як сукупність артикуляції та орфоепії. Важливість використання диктором орфоепічних словників.

Темп мовлення.

Тема 6. Робота над текстами.

Дикторська робота в різних телевізійних жанрах.

Виконання мовних вправ із урахуванням викладеного матеріалу.

Змістовий модуль 2. Практика поведінки журналіста перед мікрофоном та «в кадрі».**Тема 7. Особливості роботи «в кадрі».**

Фон. Грим. Одяг. Міміка. Пластика. Невербальні сигнали. Індивідуальний стиль телеведучого.

Робота з суфлером.

Робота в студії, закадрова озвучка, stand-up. Імпровізація.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Робота над технікою мови: артикуляція, дикція, дихання, тембр голосу, темп, ритм, інтонація, логічні наголоси.										
Тема 1. Історія дикторського мистецтва. Роль і відповідальність журналіста під час роботи «в кадрі».	7,5	0,5	2		5					
Тема 2. Особливості роботи з мікрофоном.	7,5	0,5	2		5					
Тема 3. Звуки. Артикуляція. Скоромовки. Мовленєвий такт.	9	1	3		5					
Тема 4. Дихання. Голос.	9	1	3		5					
Тема 5. Мелодика та інтонація. Логічний наголос. Дикція.	9	1	3		5					
Тема 6. Робота над текстами.	24	2	7		15					
Разом за зм.модулем 1	66	6	20		40					
Змістовий модуль 2. Практика поведінки журналіста перед мікрофоном та «в кадрі».										
Тема 7. Особливості роботи «в кадрі».	24	2	8		14					
Разом за зм.модулем 2	24	2	8		14					
Усього годин	90	8	28		54					

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять

№	Назва теми / види завдань	Кількість
---	---------------------------	-----------

з/п		годин ден./заоч.
1	Тема 1. Історія дикторського мистецтва. Роль і відповідальність журналіста під час роботи «в кадрі». Мовлення в контексті зображення. Взаємодія слова й зображення на телебаченні. Специфіка мовлення в театрі, на радіо, на телебаченні Майстерність диктора й ведучого радіо- та телепрограм. Роль та види стендапів. Завдання: з'ясувати лекційний матеріал про народження та історію професій диктора, конференсьє, мовлення в контексті зображення, взаємодію слова й зображення на телебаченні, специфіку мовлення в театрі, на радіо, на телебаченні	2
2	Тема 2. Особливості роботи з мікрофоном. Історія розвитку мікрофонів. Основні їх типи. Технічні характеристики мікрофонів. Вибір мікрофона відповідно до мети його використання, умов запису та бюджету. Завдання: засвоїти та розповісти інформацію про типи основні типи мікрофонів, їхні технічні характеристики, продемонструвати роботу журналіста з мікрофоном «в кадрі»	2
3	Тема 3. Звуки. Артикуляція. Скоромовки. Мовленнєвий такт. Мета, завдання, предмет, програма й структура спецкурсу. Визначення теоретичного та практичного напрямків роботи на заняттях. Завдання: зрозуміти необхідність розвитку первинних професійних навичок з дикторської майстерності: щирості, упевненості, вміння доносити думки та спілкуватися з телеглядачами та радіослухачами; розказати про будову мовного апарату, зародження звуку; з'ясувати необхідність тренування мовних органів; вивчити та продемонструвати вправи для розвитку артикуляції; Міння розпізнавати інтонаційно-логічні елементи речення; мовленнєвий такт.	3
4	Тема 4. Дихання. Голос. Завдання: знати типи дихання людини; виконувати вправи для розвитку діафрагмального, комбінованого типів дихання; мати поняття про раціональне використання набраного повітря для відтворення дикторського тексту, виконувати вправи для його тренування; продемонструвати вправи для розвитку	3

	насиченості, глибини звуку, широти звучання, тембрального забарвлення, зажиму голосу.	
5	Тема 5. Мелодика та інтонація. Логічний наголос. Дикція. Завдання: з'ясувати поняття про діапазон, рухливість голосу; вміти винаходити його оптимальне тембральне звучання; про прямий порядок слів в реченні та інверсію; навчитися ставити логічні наголоси, робити паузи, люфт-паузи, засвоїти поняття про ритм мовлення.	3
6	Тема 6. Робота над текстами. Завдання: Виконання мовних вправ із урахуванням викладеного матеріалу для виконання дикторської роботи в різних радіо- та телевізійних жанрах.	7
7	Тема 7. Особливості роботи «в кадрі». Завдання: засвоїти інформацію про фон, грим, одяг, Міміку, пластику, невербальні сигнали, індивідуальний стиль телеведучого; навчитися працювати з суфлером в студії; навчитися здійснювати закадрову озвучку, stand-up, імпровізацію.	8
Усього		28

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/ види завдань	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Історія дикторського мистецтва. Роль і відповідальність журналіста під час роботи «в кадрі». Мовлення в контексті зображення. Взаємодія слова й зображення на телебаченні. Специфіка	5	

	мовлення в театрі, на радіо, на телебаченні Майстерність диктора й ведучого радіо- та телепрограм. Роль та види стендапів. (вивчення теоретичного матеріалу та підготовка до практичного заняття)		
2	Тема 2. Особливості роботи з мікрофоном. Історія розвитку мікрофонів. Основні їх типи. Технічні характеристики мікрофонів. Вибір мікрофона відповідно до мети його використання, умов запису та бюджету. (вивчення теоретичного матеріалу та підготовка до практичного заняття)	5	
3	Тема 3. Звуки. Артикуляція. Скоромовки. Мовленнєвий такт. . (підготовка до практичного заняття, тренування за допомогою вправ)	5	
4	Тема 4. Дихання. Голос. (підготовка до практичного заняття, тренування за допомогою вправ)	5	
5	Тема 5. Мелодика та інтонація. Логічний наголос. Дикція. (вивчення теоретичного матеріалу та підготовка до практичного заняття)	5	
6	Тема 6. Робота над текстами. (вивчення теоретичного матеріалу та підготовка до практичного заняття, робота з текстами)	15	
7	Тема 7. Особливості роботи «в кадрі». Фон. Грим. Одяг. Міміка. Пластика. Невербальні сигнали. Індивідуальний стиль телеведучого. Робота з суфлером. Робота в студії, закадрова озвучка, stand-up. Імпровізація. (вивчення теоретичного матеріалу та підготовка до практичного заняття)	14	
Усього		54	

9. Методи навчання

виконання творчих і самостійних завдань,
робота в мережі Інтернет,
робота в студії,
активне програмове навчання,
спілкування з фахівцями.

10. Форми контролю і методи оцінювання

(у т. ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Форма контролю: залік.

Методи поточного/періодичного контролю: усне опитування, контрольні роботи, тестування (комп'ютерне), оцінювання виконання практичних робіт із виготовлення медійної продукції.

Підсумковий контроль: результати вивчення дисципліни отримуються за сумою накопичених балів під час різних форм контролю: створення відеопродуктів, усних відповідей, доповнень на практичних заняттях, виконання рекомендованих домашніх вправ, відповіді безпосередньо під час іспиту.

Критерії оцінювання результатів навчання. Результати академічної успішності студентів виставляються у вигляді оцінки за національною шкалою, 100-бальною та шкалою ЄКТС.

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	

Відмінно	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних/ розрахункових завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі
----------	--	--

Добре	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки	правильно вирішив більшість розрахункових/тестових завдань за зразком; має стійкі навички виконання завдання
Задовільно	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Правильно вирішив половину розрахункових/тестових завдань. Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак

		ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків	вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків
Незадовільно з можливістю повторного складання	з	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки	недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	з	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

11. Питання для підсумкового контролю

1. Зародження та історія професії диктора.
2. Мовлення в контексті зображення. Взаємодія слова й зображення на телебаченні.
3. Основні вимоги до роботи журналіста в кадрі та за кадром.
4. Які первинні професійні навички з дикторської майстерності треба розвивати журналістові?
5. Де народжується звук.
6. Будова мовленнєвого апарату.
7. Дайте визначення артикуляції.
8. Що називається артикуляторами?
9. Вправи для розвитку артикуляції.
10. Скоромовки.
11. Інтонаційно-логічні елементи речення.
12. Дайте визначення мовленнєвого такту.
13. Логічні паузи в роботі ведучого.
14. Психологічні паузи в роботі ведучого.
15. Поняття люфт-паузи.
16. Типи дихання людини.
17. Назвіть правила дихання під час роботи в етері.
18. Які вправи для розвитку дихання ви знаєте?
19. Глибина, тембр, діапазон голосу.
20. Відомі вправи для тренування глибини, тембру, діапазону голосу.
21. Логічні наголоси.
22. Основні правила логічного наголосу під час роботи в етері.
23. Вправи з використанням логічних наголосів.
24. Орфоепічні словники.
25. Темп мовлення.
26. Відмінність мовлення в театрі, на радіо, на телебаченні.
27. Що є спільного в професії актора театру та ведучого радіо/телебачення?

28. Чим відрізняється робота з начитування тексту диктором та ведучим?
29. Які основні типи діяльності телеведучого ви знаєте?
30. Основні типи мікрофонів.
31. Чим відрізняється динамічний мікрофон від конденсаторного?
32. Що називається спрямованістю мікрофона?
33. Які типи мікрофонів за спрямованістю ви знаєте?
34. Особливості роботи радіоведучого.
35. Особливості роботи телеведучого.
36. Назвіть базові принципи грамотного телевізійного виступу.
37. Що означає принцип розмовності?
38. У чому полягає принцип діалогізації теле/радіовиступу?
39. У чому полягає принцип інтимізації теле/радіовиступу?
40. У чому полягає принцип благозвуччя теле/радіовиступу?
41. Особливості роботи в кадрі.
42. Із чого формується екранний імідж телеведучого?
43. Назвіть основні принципи ораторської майстерності.
44. Що означає принцип лідерства під час виступу?
45. У чому полягає принцип концентрації уваги?
46. Від чого залежить інтонаційний малюнок виступу?
47. Продемонструйте вправи для розвитку висоти голосу.
48. Продемонструйте вправи для розвитку об'ємності звучання голосу.
49. Який інтонаційний малюнок має речення в місці, де стоїть кома?
50. Який інтонаційний малюнок має речення в місці, де стоїть крапка?
51. Якщо у реченні кілька ком, чим відрізняється в них інтонаційний малюнок речення?
52. Чим наприкінці різних речень однієї фрази відрізняється інтонаційний малюнок?
53. Якої інтонації в реченні вимагає розділовий знак «крапка з комою»?
54. Якої інтонації в реченні вимагає розділовий знак «тире»?
55. Якої інтонації в реченні вимагає розділовий знак «двокрапка»?
56. Якої інтонації в реченні вимагає знак запитання?

- 57. Якої інтонації в реченні вимагає знак оклику?
- 58. Робота з суфлером.
- 59. Робота в студії, закадрова озвучування.
- 60. Stand-up. Імпровізація.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний та періодичний контроль		Сума балів
Змістовий модуль №1	Змістовий модуль №2	
75	25	100

Поточний та періодичний контроль							Сума балів
Змістовий модуль №1						Змістовий модуль №2	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	
17	17	17	24	8	8	9	100

Примітка. Виконання робіт може здійснюватися поетапно, як протягом одного, так і кількох занять, відповідно до складності й масштабності поставленого завдання. Етапи виконання завдань оцінюються окремими балами, які в сумі становлять загальний бал за практичну роботу. Розподіл балів за заняттями, згідно з запланованими темами, здійснюється наступним чином.

За кожну повну усну відповідь і роботу на практичному занятті (T1-T7) студент отримує не менше 1 бал. За практичні завдання (T1-T3) шкала оцінювання 1-17 балів. За практичні завдання (T4) шкала оцінювання 1-24 бали. Теми T5 -T6 оцінюються оцінкою 1-8 балів, Тема T6 — оцінкою 1-9 балів.

Всього відповіді та завдання до практичних занять можуть бути оцінені максимальною оцінкою 100 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з	не зараховано з

		обов'язковим повторним вивченням дисципліни	обов'язковим повторним вивченням дисципліни
--	--	--	---

13. Методичне забезпечення

1. Орлова О. М., Дикторська майстерність. Методичні вказівки та завдання для здобувачів II курсу першого (бакалаврського) рівня спеціальності 061 «Журналістика». Одеса : Видавець С...Л. Назарчук, 2024. 31 с.
2. Орлова О. М., Мобільна журналістика. Методичні вказівки та завдання для здобувачів II курсу першого (бакалаврського) рівня спеціальності 061 «Журналістика». Одеса : Видавець С...Л. Назарчук, 2022. 28 с.
3. Мультимедійні презентації.

14. Рекомендована література

1. Азеєв С. В, Орлова О. М. Метаморфози епохи цифрового ренесансу: вичерпані можливості чи новий якісний рівень? *Діалог : Медіастудії*. Вип. 27. Одеса, 2021. С.9-24.
2. Азеєв С.В., Орлова О. М. Експансія «цифри» як засіб досягнення успіху у воєнних протистояннях та акціях громадянської активності сучасності. *Діалог : медіастудії*. Вип. 28. Одеса, 2022. С.6-15.
3. Безручко О. В. Майстерність телевізійного ведучого як навчальна дисципліна та методика її викладання : навчальний посібник / упорядник Десятник Г. О. Київ, 2015. 431 с.
4. Дмитровський З. Є. Організація роботи на телебаченні : тексти лекцій. Львів, 2020. 99 с.
5. Культура усного професійного мовлення. URL: https://pidru4niki.com/1740071247602/dokumentoznavstvo/kultura_usnogo_profesiynogo_movlennya.
6. Мой Д., Ордольтф М. Телевізійна журналістика. *Практична журналістика*. Том 62. Київ, 2019. 234 с.

7. Орлова О. М., Азєєв С. В. Мобільна журналістика як альтернатива класичним технологіям виробництва аудіовізуального контенту. *Діалог : Медіастудії*. Вип. 26. Одеса, 2020. С. 129 -142.
8. Орлова О. М. Дисципліни спеціалізації 1: вибіркові (Основи дикторської майстерності). Методичні вказівки та завдання для здобувачів II курсу першого (бакалаврського) рівня спеціальності 061 «Журналістика». Одеса, 2021. 24 с.
9. Порожна С. Техніка екранного мовлення: чистомовки : навч. посібн. Київ, 2019. 54 с.
10. Савчук Р. Л. Культура усного публічного мовлення : навчально-методичний посібник для студентів II курсу спеціальності «Журналістика». Івано-Франківськ, 2019. 119 с.